

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1046
van **EMMILY TALPE**
datum: 25 september 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Tijdelijke kampeerinitiatieven - Vrijstellingsbesluit

We merken dat particulieren steeds vaker geïnteresseerd zijn om hun tuin of weide beschikbaar te stellen aan toeristen om er te kamperen. Dikwijls baseert men zich daarbij op het vrijstellingsbesluit, maar we vernamen recent dat daarover onduidelijkheid zou bestaan.

Concreet voorziet het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is (16 juli 2010), hierna vrijstellingsbesluit, met artikel 2.1 in de mogelijkheid om, zonder vergunning, één mobilhome, kampeerwagen, te plaatsen bij een woning.

"Artikel 2.1. (23/02/2017 - ...)

Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de volgende handelingen:

13° het plaatsen van één verplaatsbare inrichting die voor bewoning kan worden gebruikt, zoals één woonwagen, kampeerwagen of tent, niet zichtbaar vanaf de openbare weg, zonder er effectief te wonen."

Het vrijstellingsbesluit voorziet met artikel 7.2 daarenboven ook in de mogelijkheid om, zonder vergunning, een tijdelijke constructie te plaatsen gedurende een periode van maximaal vier periodes van dertig aaneengesloten dagen.

"Artikel 7.2. (23/02/2017-...)

Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de tijdelijke plaatsing van constructies, met uitzondering van publiciteitsinrichtingen, op voorwaarde dat aan de volgende voorwaarden voldaan is:

1° op hetzelfde goed wordt een maximale duur van vier periodes van dertig aaneengesloten dagen per kalenderjaar niet overschreden. Op de eerste dag van de plaatsing van de constructie begint de periode van dertig dagen te lopen, ongeacht of de constructie de volle dertig dagen geplaatst blijft. De periodes van dertig dagen kunnen aaneengesloten zijn, maar overlappen elkaar niet;

2° de plaatsing gebeurt niet in een ruimtelijk kwetsbaar gebied, met uitzondering van parkgebied;

3° de constructies brengen de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang;

4° de plaatsing gaat niet gepaard met een ontbossing, een wijziging van vegetatie of kleine landschapselementen, een aanmerkelijke reliëfwijziging of een wijziging van waterlichamen."

Op basis van het voorgaande kan men verwachten dat een camping kan worden ingericht. De vergunningverlenende overheid deelt echter mee dat dit niet kan, aangezien een camping niet onder de noemer 'constructie' zou vallen. Onder constructies wordt hier verstaan de vergunningsplichtige handelingen opgesomd in artikel 4.2.1, 1° van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, hierna VCRO:

"Artikel 4.2.1, 1° VCRO

Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen:

1° de hiernavolgende bouwwerken verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken:

- a) Het optrekken of plaatsen van een constructie
- b) Het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,
- c) Het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie;"

Het stallen van kampeerwagens, tenten, mobilhomes enz. zou niet onder de constructies bedoeld in artikel 4.2.1, 1° vallen. Die worden namelijk vermeld onder 5°, c).

"(...)

5° een grond gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten voor:

- a) Het opslaan van gebruikte of afgedankte voertuigen, of van allerlei materialen, materieel of afval,
- b) Het parkeren van voertuigen, wagens of aanhangwagens,
- c) Het plaatsen van één of meer verplaatsbare constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt, in het bijzonder woonwagens, kampeerwagens, afgedankte voertuigen en tenten, met uitzondering van het kamperen op een toeristisch logies dat voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristisch logies;"

De vrijstelling vermeld in artikel 7.2. heeft enkel betrekking op de constructies vermeld in artikel 4.2.1, 1° en zou aldus niet gebruikt kunnen worden. Voor wat betreft het artikel 4.2.1, 5°, c) zou er enkel een mogelijkheid zijn in het vrijstellingsbesluit onder het artikel 7.5.

"Artikel 7.5. (22/11/2018-...)

Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor het tijdelijk gebruiken van een terrein om te kamperen in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeersers die onder toezicht van een of meer begeleiders staan als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° een maximale duur van vier periodes van dertig aaneengesloten dagen per kalenderjaar wordt niet overschreden. Op de eerste dag van het gebruik begint de periode van dertig dagen te lopen, ongeacht of het gebruik de volle dertig dagen gebeurt. De periodes van dertig dagen kunnen aaneengesloten zijn, maar overlappen elkaar niet;
- 2° het terrein ligt niet in een ruimtelijk kwetsbaar gebied, niet zijnde parkgebied;
- 3° het gebruik brengt de verwezenlijking van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang;
- 4° het gebruik gaat niet gepaard met een ontbossing, een wijziging van vegetatie of kleine landschapselementen, een aanmerkelijke reliëfwijziging of een wijziging van waterlichamen."

Deze vrijstelling heeft echter enkel betrekking op het tijdelijk gebruiken van een terrein om op te kamperen in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeersers die onder toezicht van een of meer begeleiders staan. Het tijdelijk inrichten van een weiland met verplaatsbare constructies zoals een kampeerwagen, mobilhome of tent, voor toeristen is niet opgenomen in dit artikel. Dit zou betekenen dat een tijdelijke camping nooit zou kunnen worden ingericht op basis van de vrijstelling.

1. Kan voor het tijdelijk inrichten van een camping in de tuin/weide gebruikgemaakt worden van het vrijstellingsbesluit?

2. Om welke reden is het tijdelijk inrichten van een weiland tot kampeerterrein wel mogelijk in het kader van een evenement of voor groepen kampeerders onder toezicht, maar zou dit voor bovenstaande geschetste situatie niet vrijgesteld zijn voor toeristische terreingebonden logies?
3. Is er een andere mogelijkheid om een kampeerterrein in te richten gedurende de zomermaanden als niet-landbouwer? Kan een beroep gedaan worden op artikel 4.4.4 VCRO inzake het recreatief medegebruik?

ANTWOORD

op vraag nr. 1046 van 25 september 2020

van **EMMILY TALPE**

1. De VCRO regelt twee duidelijk aparte vergunningsplichten:

"Artikel 4.2.1. Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen :

1° de hiernavolgende bouwwerken verrichten, met uitzondering van onderhoudswerken:

a) het optrekken of plaatsen van een constructie,

b) het functioneel samenbrengen van materialen waardoor een constructie ontstaat,

c) het afbreken, herbouwen, verbouwen en uitbreiden van een constructie;

5° een grond gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten voor:

c) het plaatsen van één of meer verplaatsbare constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt, in het bijzonder woonwagens, kampeerwagens, afgedankte voertuigen en tenten, met uitzondering van het kamperen op een toeristisch logies dat voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies;"

Een grond gewoonlijk gebruiken voor het plaatsen van kampeerwagens en tenten valt onder punt 5°, c).

In het vrijstellingenbesluit wordt een specifieke vrijstelling voorzien bij woningen onder hoofdstuk 2 'Handelingen in, aan en bij woningen'. Daar staat in artikel 2.1:

Artikel 2.1. (23/02/2017- ...)

Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de volgende handelingen:

13° het plaatsen van één verplaatsbare inrichting die voor bewoning kan worden gebruikt, zoals één woonwagen, kampeerwagen of tent, niet zichtbaar vanaf de openbare weg, zonder er effectief te wonen.

Op basis van deze bepaling kan zonder vergunning één kampeerwagen of tent bij een woning worden geplaatst, maar kan geen camping met meerdere kampeerwagens of tenten worden ingericht.

Het vrijstellingenbesluit voorziet geen bepalingen die dit mogelijk maken.

Artikel 7.2 van het vrijstellingenbesluit heeft betrekking op de tijdelijke plaatsing van constructies, zaken die normalerwijze vergunningsplichtig zijn volgens punt 1 van artikel 4.2.1 VCRO dat de vergunningsplicht inzake constructies omvat. Artikel 7.2 is dus niet bedoeld voor zaken die vergunningsplichtig zijn volgens punt 5 van artikel 4.2.1 VCRO. Dit blijkt ook uit het verslag aan de Vlaamse Regering bij deze bepaling (zie wijzigingsbesluit 17 januari 2014), waarin het plaatsen van kampeerwagens en tenten in functie van kamperen niet is opgenomen:

Verslag 2014 bij vervanging oorspronkelijk artikel 7.2

Voorbeelden zijn o.a.

- Het plaatsen van kramen, stellingen, tribunes, tenten en gelijkaardige infrastructuur in functie van festivals, manifestaties of feestelijkheden,

- Het plaatsen van kantoorcontainers, klascontainers e.d.,

- *Het plaatsen van een circustent of kermis,*
- *Het plaatsen van terrassen bij vergunde horecazaken.*

Het plaatsen van kampeerwagens en tenten in functie van kamperen zonder vergunning kan dus niet via artikel 7.2.

Dit kan wel op grond van artikel 7.5 van het vrijstellingenbesluit maar dan enkel tijdens evenementen en voor begeleide groepen kampeersers.

Het is bijgevolg niet mogelijk voor particulieren om op basis van het vrijstellingenbesluit een tijdelijke camping in te richten in een tuin of weide voor toeristen.

2. De vrijstelling die is voorzien in artikel 7.5 van het vrijstellingenbesluit werd ingevoerd naar aanleiding van het nieuwe decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies.

Het verslag aan de Vlaamse Regering bij de invoering van deze bepaling (zie wijzigingsbesluit van 15 juli 2016) luidt als volgt:

We voorzien een vrijstelling voor het tijdelijk gebruiken van een terrein om op te kamperen in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeersers die onder toezicht van een of meer begeleiders staan.

Deze vrijstelling wordt voorzien naar aanleiding van de vervanging van de huidige vrijstelling in artikel 4.2.1, 5°, c) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voor het kamperen op een vergund of van vergunning vrijgesteld openluchtrecreatief terrein in de zin van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies.

Via het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies wordt het decreet van 10 juli 2008 namelijk opgeheven en wordt de huidige vrijstelling in artikel 4.2.1, 5°, c) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vervangen in die zin dat geen stedenbouwkundige vergunning vereist is voor het kamperen op een toeristisch logies dat voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies.

Het decreet van 5 februari 2016 betreffende het toeristische logies is evenwel niet van toepassing op terreinen waarop wordt gekampeerd in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeersers die onder toezicht van een of meer begeleiders staan (artikel 3, 1°).

Hierdoor vallen dergelijke terreinen niet langer onder de vrijstellingsregeling van artikel 4.2.1, 5°, c) van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Daarom wordt een vrijstelling voorzien die gelijkaardig is aan de huidige vrijstelling voor van vergunning vrijgestelde openluchtrecreatieve terreinen in de zin van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies.

Uit dit verslag blijkt dat een gelijkaardige vrijstelling voorafgaand aan de inwerkingtreding van het nieuwe toeristische logiesdecreet was voorzien in artikel 4.2.1, 5°, c) VCRO.

Deze bepaling luidde als volgt:

Niemand mag zonder voorafgaande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen:

5° een grond gewoonlijk gebruiken, aanleggen of inrichten voor:

c) het plaatsen van één of meer verplaatsbare constructies die voor bewoning kunnen worden gebruikt, in het bijzonder woonwagens, kampeerwagens, afgedankte voertuigen en tenten, met uitzondering van het kamperen op een vergund of van vergunning vrijgesteld openluchtrecreatief terrein in de zin van de decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies;

De memorie van toelichting hierbij stelt:

300. De uitzonderingsregeling in punt 5°, c), moet worden gesitueerd in het kader van de nieuwe ontwerpdecreetgeving op het toeristische logies. In het licht van de aldaar geregelde specifieke vergunningsplicht wordt de bestaande stedenbouwkundige vergunningsplicht voor het gewoonlijk gebruik, de aanleg of de inrichting van een grond voor het plaatsen van woonwagens, kampeerwagens, tenten,... geschrapt in die gevallen waar sprake is van een openluchtrecreatief terrein dat onder het stelsel van het nieuwe ontwerpdecreet op het toeristische logies vergunningsplichtig is, of vrijgesteld is van vergunningsplicht.

In dat laatste geval (vrijstelling) gaat het immers om een mineur en occasioneel ruimtegebruik; het betreft meer bepaald terreinen die gebruikt worden voor openluchtrecreatieve verblijven, en waarop gedurende maximaal 75 dagen per jaar wordt gekampeerd in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeersers die onder toezicht van één of meer begeleiders staan. Conform het advies van de Vlaamse Jeugdraad bij dit ontwerpdecreet worden deze handelingen met een beperkte impact dan ook vrijgesteld.

De vrijstelling op de vergunningsplicht voor het kamperen in het kader van evenementen en voor begeleide groepen kampeersers, die op vandaag vervat zit in artikel 7.5 van het vrijstellingenbesluit, bestaat dus al geruime tijd omwille van het mineur en occasioneel ruimtegebruik en vloeit voort uit en hangt samen met de regelgeving inzake toeristische logies.

Omwille van de niet geringe ruimtelijke impact lijkt het te verregaand om tijdelijk kamperen in tuinen en weides bij woningen zomaar van vergunning vrij te stellen. Overeenkomstig artikel 4.2.3 VCRO kunnen enkel handelingen met een beperkte ruimtelijke impact worden vrijgesteld van vergunning.

3. In woongebied kan hiervoor een vergunning worden verleend. Artikel 5.1.0 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen stelt dat de woongebieden onder meer bestemd zijn voor toeristische voorzieningen. Verblijfsrecreatie kan onder deze noemer worden ondergebracht.

In agrarisch gebied kan hiervoor eventueel een vergunning worden verleend op grond van artikel 4.4.4 VCRO inzake recreatief medegebruik. De vergunningverlenende overheid zal dossier per dossier moeten beoordelen of voldaan is aan de voorwaarden van artikel 4.4.4 VCRO en of de aanvraag in overeenstemming kan worden gebracht met een goede ruimtelijke ordening.